

Expunere de motive

Directiva 2006/126/CE privind permisele de conducere stabilește principii uniforme legate de permisul de conducere, de la reguli administrative până la cerințe legate de pregătirea candidaților și condiții de reînnoire periodică în cazul posesorilor de permise. Prevederile inițiale au fost amendate în mai multe rânduri în vederea eliminării unor disonanțe în criteriile și procedurile aplicate de statele membre, diferențe care ar afecta posibilitatea recunoașterii reciproce a permiselor de conducere.

O evaluare¹ inițiată de Comisia europeană relevă beneficiile directivei reformate ca urmare a stabilirii de criterii armonizate privind competențele și aptitudinile examinatorilor, indicatorii arătând îmbunătățirea siguranței în trafic. Astfel, recunoașterea și eliminarea lacunelor în procedurile de pregătire și examinare a candidaților, dar și ale examinatorilor înșiși au fost esențiale pentru ca libera circulație a persoanelor și mărfurilor pe teritoriul comunitar să nu genereze riscuri suplimentare la adresa siguranței circulației.

Anexa IV a directivei în vigoare în prezent (reformată) stabilește și normele minime pe care trebuie să le îndeplinească examinatorii, de la aptitudini și experiență prealabile până la formare continuă și conduită generală.

Reglementarea nu se extinde asupra statutului examinatorilor, aspectele strict administrative legate de autoritățile competente și de proceduri fiind lăsate la latitudinea statelor membre. Însă dezvoltările periodice din presa românească despre corupția din sistem ridică semne de întrebare asupra statutului examinatorilor, așa cum această profesie este practică în multe state membre. Regula examinării candidaților de către cadre ale ministerului afacerilor interne este specifică statelor din fostul bloc comunist și reprezintă o rămășiță a modului în care statul asigura controlul absolut în toate domeniile.

Obținerea unui permis de conducere în România continuă să fie un demers greoi, iar cazurile de corupție din ultimii ani au dezvoltat problemele unui sistem lipsit de echilibru și control reciproc. Responsabilitatea eliberării permiselor de conducere este cu atât mai mare cu cât regulile naționale privind mobilitatea persoanelor în cadrul Spațiului Economic European sunt din ce în ce mai armonizate în virtutea garanției dreptului cetățenilor europeni la liberă circulație și stabilire oriunde pe teritoriul Uniunii, drept contrabalansat de necesitatea asigurării siguranței în trafic a tuturor participanților și de obligația statelor de a se asigura că aceștia se comportă responsabil și în cunoștință de cauză.

Inițiativa legislativă propune schimbarea paradigmei modului de examinare în cadrul probei practice a candidaților pentru obținerea permisului de conducere, în prezent realizată exclusiv de către ofițeri și agenți de poliție din cadrul serviciilor publice comunitare regim permise de

¹ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/11930-Driving-licence-rules-evaluation_en

conducere și înmatriculare a vehiculelor. Astfel, propunerea legislativă definește profesia de examinator, aceasta putând fi exercitată de orice persoană care corespunde criteriilor de calificare, parcurge stagiul de formare inițială și susține cu succes examenele de absolvire, iar ulterior este dispusă să urmeze activități și cursuri periodice de formare continuă. Considerăm că este momentul, ca nu numai meseria de instructor să poată fie recunoscută ca profesie de sine-stătătoare, ci și cea de examinator. Orice persoană care îndeplinește condițiile inițiale poate deveni examinator dacă demonstrează abilități și competențe suficiente, experiență relevantă efectivă în conducerea altor autovehicule decât cele de categoria B (cum ar fi examinarea pentru obținere permiselor de categoria C, D, Tr, Tv, etc.) poate deveni examinator. Mai mult, reînnoirea autorizației presupune cursuri de formare continuă, ceea ce asigură un nivel calitativ ridicat procesului de învățare-predare.

În consecință, se impune modificare articolelor care desemnează autoritatea competentă să examineze candidații ca fiind Direcția Regim Permise de Conducere și Înmatriculare a Vehiculelor în sensul atribuirii acestei activități examenatorilor autorizați de către Autoritatea Rutieră Română (ARR), organ tehnic al Ministerului Transporturilor. Desemnarea ARR are ca fundament atribuțiile prevăzute în actul normativ de înființare, Hotărârea Guvernului nr. 625/1998 privind organizarea și funcționarea Autorității Rutiere Române - A.R.R., cu modificările și completările ulterioare, printre care și cea de autorizare a școlilor de conducători auto și a instructorilor auto, atestarea personalului implicat în activitățile specifice transporturilor rutiere, precum și evidența întreprinderilor și operatorilor din domeniile specifice.

Dat fiind sistemul de testare teoretică deja implementat, propunem ca Direcția Regim Permise de Conducere și Înmatriculare a Vehiculelor să rămână autoritatea competentă de testare pentru proba teoretică de verificare a cunoștințelor, de emitere a permiselor de conducere, de evidență a acestora și de echivalare a permiselor obținute în alte state potrivit prevederilor Directivei nr. 126/2006 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 decembrie 2006 privind permisele de conducere (reformată), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 403 din 30 decembrie 2006 și a convențiilor internaționale sau bilaterale de recunoaștere reciprocă a actelor emise de statele semnatare/ratificatoare. Altă modificare propusă, decurgând din liberalizarea profesiei de examinator, se referă la emiterea de către serviciul public comunitar regim permise de conducere și înmatriculare a vehiculelor a unui aviz pentru persoanele cu altă cetățenie sau cu reședință temporară în România, astfel ca înscrierea la cursul de pregătire teoretică să fie posibilă. De asemenea, se propune recunoașterea rezultatelor indiferent de centrul de testare unde l-a dat candidatul, fiind astfel eliminată restricția de a efectua ambele probe în aceeași localitate. În funcție de reședința candidaților, de localitatea unde sunt angajați sau studiază, aceștia își vor putea alege un centru de testare teoretică diferit de cel unde vor derula proba practică.

Altă schimbare propusă se va produce la nivelul probei practice de verificare a aptitudinilor și comportamentului. Pe lângă examinarea derulată sub supravegherea unui examinator autorizat, instructorul este obligat să fie prezent în autovehicul, să asiste candidatul. Măsura este menită să reducă gradul de intimidare resimțit de candidați și să demonstreze cu adevărat dacă și-au însușit

cunoștințele și aptitudinile necesare pentru a conduce autovehicule în condiții de siguranță pe drumurile publice.

În concluzie, inițiativa legislativă propune

- reglementarea profesiei de examinator autorizat și deschiderea acesteia către persoane din afara angajaților ministerului afacerilor interne ca soluție pentru actualele problemele din sistem (numărul insuficient de examinatori, perioade lungi între finalizarea cursurilor și programarea datelor la care pot fi susținute probele, reticența și disconfortul psihologic al candidaților în prezența ofițerilor sau agenților de poliție, eliminarea cauzelor corupției actuale din sistem)
- obligativitatea prezenței instructorului la proba practică de verificare a aptitudinilor și comportamentului, menită să inducă un plus de corectitudine în punctare și de confort pentru candidat
- libertatea candidaților de a alege centre de examinare diferite pentru cele două probe ale examenului, în funcție de domiciliu și/sau reședința de facto a acestora

Soluțiile legislative propuse sunt menite să aducă un plus de transparență actualului sistem, să înlesnească procedurile administrative de obținere a permisului de conducere fără a face rabat de la calitatea sistemului de inițiere și pregătire a candidaților la obținerea unui permis de conducere.

Inițiatori,

Nr. crt.	Nume și prenume	Apartenența politică	Semnătură
1.	Benedek Zacharie	UDMR	
2.	GÁL KÁROLY	UDMR	
3.	KÖNÖZEI CSABA	UDMR	
4.	ZAKARIÁS SOLTÁN	UDMR	
5.	MAGYAR LÓRÁD - BARINT	UDMR	
6.	LADA'NYI LÁSZLÓ - ZSÓLT	UDMR	
7.	Buda Sándor	UDMR	
8.	Farago Petru	UDMR	
9.	KÖLESZÁR KÁROLY	UDMR	
10.	HÁJDU GÁBOR	UDMR	

Tabel cu inițiatorii Propunerii legislative pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice (cont.)

Nr. crt.	Nume și prenume	Apartenența politică	Semnătură
11.	SEKES DÉNES	UDMR	
12.	NAGY SÁBORCS	USMR	
13.	KELEMEN ATTILA	UDMR	
14.	Micelca Zoltán	UDMR	
15.	CSEF EVA ANDREA	USMR	
16.	SZABÓ ÖDÖN	USMR	
17.	CSÁZÁR KÁROLY - ZSÓFI	UDMR	
18.	NOVÁK CSABA ZOLTÁN	UDMR	
19.	TUROS LÓRÁND	UDMR	
20.	KVICSÁR - TERZA JÓSEF	UDMR	
21.	ATTILA LÓRÁNT	UDMR	
22.	Fegyő László Ödön	USMR	
23.			
24.			
25.			
26.			
27.			
28.			
29.			
30.			

Parlamentul României

Camera Deputaților

Senatul

Lege privind modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Art. 1 – Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 670 din 3 august 2006, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 23 alineatele (2) și (5)-(10) se modifică și va avea următorul cuprins:

”(2) Au dreptul de a conduce autovehicule, tractoare agricole sau forestiere ori tramvaie pe drumurile publice, în condițiile stabilite prin regulament, și persoanele care urmează un curs de pregătire practică, în vederea obținerii permisului de conducere, numai în prezența și sub supravegherea directă a unui instructor auto atestat, precum și a examinatorului autorizat în timpul desfășurării probelor practice ale examenului pentru obținerea permisului de conducere pentru oricare dintre categoriile ori subcategoriile prevăzute de lege.”

”(5) Autoritatea competentă din subordinea ministerului transporturilor, Autoritatea Rutieră Română autorizează în calitate de examinator orice persoană care îndeplinește următoarele condiții:

- a) deține permis de conducere pentru categoria B, valabil, de cel puțin 3 ani,
- b) a împlinit vârsta de 23 de ani,
- c) să nu fi avut permisul de conducere anulat,
- d) să nu fi avut suspendată exercitarea dreptului de conducere a autovehiculelor în ultimii 3 ani,
- e) să fie aptă din punct medical și psihologic pentru desfășurarea activității respective,
- f) să nu exercite o funcție sau să desfășoare activități în cadrul unei școli de conducători auto,
- g) urmează cursul de formare inițială,
- h) promovează examenul constând în probă scrisă, eliminatorie, și probă practică.

În vederea autorizării pentru alte categorii decât categoria B, persoana trebuie să îndeplinească suplimentar una dintre următoarele condiții:

- i) să aibă cel puțin 5 ani de conducere în categoria de vehicule pentru care solicită atestarea;
- (ii) a promovat testul de evaluare teoretică și practică a aptitudinilor de conducere pentru un nivel mai ridicat decât cel necesar pentru obținerea unui permis de conducere.

Condițiile pentru înscriere, programa cursului de formare inițială și a celui de formare continuă, modul de derulare a examenelor, modalitățile și procedura de reînnoire periodică a autorizației, se stabilesc prin norme aprobate de ministrul transporturilor, cu respectarea prevederilor Directivei 2006/126/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 decembrie 2006 privind permisele de conducere (reformată), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 403 din 30 decembrie 2006.”

(6) Autoritatea competentă prevăzută la alin. (5) înregistrează examinatorii autorizați într-un Registru național, actualizat permanent; Registrul este accesibil și autorității competente să elibereze permisele de conducere.

(7) Examenul pentru obținerea permisului de conducere constă în susținerea unei probe teoretice de verificare a cunoștințelor și a unei probe practice de verificare a aptitudinilor și comportamentului, corespunzător categoriei de permis solicitat. Proba practică pentru categoria AM constă numai în verificarea aptitudinilor în poligoane special amenajate.

(8) Pentru asigurarea și verificarea legalității examenului de obținere a permisului de conducere, probele se înregistrează video și audio, cu sisteme tehnice de monitorizare omologate și verificate metrologic, asigurate de către serviciul public comunitar regim permise de conducere și înmatriculare a vehiculelor. Pentru proba practică susținută pentru categoriile AM, A1, A2 și A unde înregistrarea nu este obligatorie.

(9) Procedura și condițiile tehnice de realizare, stocare și transmitere a înregistrărilor către autoritatea competentă să elibereze permisul de conducere, precum și măsurile pentru protejarea acestora și a datelor cu caracter personal se stabilesc prin ordin al ministrului afacerilor interne.

(10) Procedura de înscriere a candidaților, modul de întocmire a dosarului de examinare pentru obținerea permisului de conducere, organizarea probei practice de verificare a aptitudinilor și comportamentului, precum și modalitatea de comunicare a rezultatelor către autoritatea competentă să elibereze permisele de conducere se stabilesc prin regulament.”

2. La articolul 23¹, alineatele (1) și (3) se modifică și vor avea următorul cuprins:

”Art. 23¹

(1) Persoanele cu domiciliul sau reședința în România care îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 23 alin. (3¹) se pot înscrie la cursul de pregătire teoretică și practică.

...

(3) Persoanele care și-au stabilit domiciliul sau reședința în România potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 97/2005 privind evidența, domiciliul, reședința și actele de identitate ale cetățenilor români, republicată, cu modificările și completările ulterioare, dacă se află în una dintre situațiile prevăzute la alin. (2) se pot înscrie la cursul de pregătire teoretică și practică în baza avizului pentru obținerea permisului de conducere eliberat de autoritățile competente.”

3. La articolul 24 alineatele se modifică alin. (1) –(3) și vor avea următorul cuprins:

”Art. 24

(1) Examinarea pentru obținerea permisului de conducere se realizează astfel:

- proba teoretică de verificare a cunoștințelor de către serviciul public comunitar regim permise de conducere și înmatriculare a vehiculelor competent;
- proba practică de verificare a aptitudinilor și comportamentului de către examinatori autorizați prevăzuți la art. 23 alin. (5), pe bază de rezervare solicitată de candidați sau, la cerere, de instructori în numele candidatului.

Rezultatul probei teoretice care permite prezentarea candidatului la susținerea probei practice vor fi recunoscute indiferent de serviciul public comunitar unde s-a derulat.

Cursurile de pregătire și susținerea examenului pentru obținerea permisului de conducere, pot avea loc, la cerere, și în limbile minorităților naționale.

Candidații care solicită obținerea categoriilor Tr, Tb sau Tv, precum și candidații cu dizabilități fizice pot fi examinați de examinatori autorizați pe raza căreia se află școala de conducători auto autorizată unde aceștia au absolvit cursurile de pregătire teoretică și practică.

(2) Instructorii participă la proba practică a examenului pentru obținerea permisului de conducere; derularea probei în lipsa instructorului invalidează rezultatul probei. În cazul în care proba se desfășoară în altă localitate decât cea în care candidatul a urmat pregătirea teoretică, obligația de asigurare a prezenței unui instructor atestat revine acestuia.

(3) Eliberarea permisului de conducere se realizează de către autoritatea competentă pe raza căreia solicitantii își au domiciliul ori reședința în sensul art. 23¹ alin. (2) sau, în cazul celor aflați la studii în România de cel puțin 6 luni, de către autoritatea competentă pe raza căreia se află adresa unde locuiesc în baza dosarului de examinare. Forma permisului de conducere și datele/informațiile cuprinse pe acesta se stabilesc prin ordin al ministrului afacerilor interne, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.”

4. La articolul 78 alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

”Art. 78

(1) Conducătorului de autovehicul, tractor agricol sau forestier ori tramvai, instructorului auto atestat care se află în procesul de instruire practică a unei persoane pentru obținerea permisului de conducere, precum și examinatorului autorizat în timpul desfășurării probelor practice ale examenului pentru obținerea permisului de conducere sau pentru oricare dintre categoriile ori subcategoriile acestuia, implicați într-un accident de circulație, le este interzis consumul de alcool sau de substanțe ori produse stupefiante sau medicamente cu efecte similare acestora după producerea evenimentului și până la testarea concentrației alcoolului în aerul expirat sau recoltarea probelor biologice.”

Art. II – Prezenta lege intră în vigoare începând cu data de 1 ianuarie 2024.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE
CAMEREI DEPUTAȚILOR

PREȘEDINTELE
SENATULUI